

FRAȚII GRIMM

A fost odată...

Hans cel puternic

Traducere din limba germană
de Viorica S. CONSTANTINESCU

Ilustrații de Silviu PUICĂ

Ediție îngrijită de Laura CATRINESCU

Cartea Românească
EDUCATIONAL

Cuprins

- Hans cel puternic / 5
- Hoțul meșter mare / 12
- Grifonul / 21
- Țăranca în Rai / 30
- Lisa cea slabă / 31
- Casa din pădure / 33
- Să-mparți cu nevasta și bucuriile, și necazurile / 40
- Împărațelul sau alegere de rege / 42
- Plătica invidioasă sau alegere de rege / 46
- Boul-de-baltă și pupăza / 48
- Bufnița / 49
- Luna / 52
- Durata vieții / 56
- Solii morții / 59
- Maistrul cizmar / 61
- Slujnică la gâște / 66
- Păzitoarea de gâște / 73

- Darurile piticilor / 88
- Uriașul și croitorul / 92
- Cuiul / 95
- Sărmanul Tânăr din mormânt / 96
- Mireasa cea adevărată / 100
- Roata de tors, suveica și acul / 108
- Firimiturile de pe masă / 113
- Țăranul și diavolul / 114
- Iepurașul de mare / 116
- Toboșarul / 120
- Trandafirul alb, Trandafirul roșu / 131
- Spicul de grâu / 139
- Mormântul / 140
- Bătrânul Rinkrank / 145
- Mărgica de cristal / 148
- Fecioara Maleen / 152
- Ciubotele din piele de bivol / 159
- Cheița de aur / 164
- Motanul încălțat / 165

Hans cel puternic

Erau odată un bărbat și o femeie care aveau un singur copil și trăiau departe de lume, într-o vâlcea ascunsă în munți.

Se întâmplă că mama plecă într-o zi în pădure să culeagă muguri de brad și-l luă și pe micuțul Hans cu ea. Cum era primăvară, iar copilul se bucura de libertate și culegea flori, se depărta cam mult de locul unde era mama lui, aşa că femeia se duse după el să-l caute. Tocmai îl luase de mâna, când, deodată, săriră dintr-un tufiș doi tâlhari, înhățără pe mamă și pe copil și-i duseră în adâncul întunecat al pădurii, într-un loc pe unde nu trecea niciun om. Biata femeie se ruga cu lacrimi în ochi să le dea drumul, dar inima hoțului era ca de piatră; tâlharii parcă nici nu-i auzeau rugămințile și o împingeau să meargă înainte. După vreo două ore de mers prin hătișuri și mărăciniș, ajunseră la o stâncă unde era o ușă la care tâlharii bătură, iar ea se deschise îndată. Apoi merseră printr-un corridor și ajunseră într-o peșteră unde era un foc mare și flăcările luminau încăperea. Pe pereți atârnau săbii, paloșe, fel de fel de obiecte de ucis care luceau la lumina focului, iar în mijloc era o masă neagră la care stăteau patru tâlhari și jucau cărți, în capul mesei aflându-se șeful lor. Acesta veni spre femeie când o văzu intrând și-i spuse să fie liniștită,

Resăcnu-i fie teamă, că ei nu-i vor face niciun rău și, dacă le va ține casa în ordine, are să-i fie bine. Apoi îi dădură de mână și-i arătară un pat unde să se culce cu copilul.

Femeia a rămas la hoți să-i slujească, mulți ani după această întâmplare. În acest timp, Hans a crescut, s-a făcut un băiat mare, frumos și puternic. Mama lui îi povestea tot felul de istorioare și-l învăța să citească într-o carte veche pe care o găsise în peșteră. Când împlini nouă ani, Hans făcu dintr-o creangă de brad un ciomag puternic și-l ascunse sub pat. Apoi se duse la mamă-sa și-i spuse:

— Dragă mamă, spune-mi te rog, cine este tatăl meu? Vreau să știu neapărat.

Mama tăcu și nu vru să-i spună, ca nu cumva să-l apuce dorul de casă. Ea știa bine că tâlharii aceia nemiloși nu l-ar lăsa să plece; pe de altă parte, inima îi era zdrobită de tristețe când se gândeau că fiul nu-și poate cunoaște tatăl.

Dar, într-o noapte, când tâlharii se întorceau de la prădat, Hans a luat ciomagul de sub pat, a ieșit în calea lor și i-a zis căpeteniei:

— Vreau să știu cine-i tatăl meu și, dacă nu-mi spui îndată, îți crăp capul.

Căpetenia a râs și i-a tras lui Hans una zdravănă, de l-a rostogolit sub masă. Hans s-a ridicat fără o vorbă, gândind în sinea lui: „Am să mai aştept un an și am să încerc din nou, poate reușesc”. Când anul trecu, luă iar ciomagul, îl curăță bine de praf, se uită la el și zise: „Acum ești un ciomag mai priceput și mai curajos”. Noaptea veniră tâlharii, băură vin, urcior după urcior, că la urmă le căzu capul pe masă de beți ce erau. Atunci Hans luă ciomagul, se duse în fața căpeteniei și-l întrebă cine-i tatăl lui. Căpetenia însă îi dădu iar două labe, că Hans se rostogoli sub masă; dar nu dură mult, se ridică și începu să-i bată de la un cap la altul, că tâlharii nu-și mai puteau

Respecă brațele și picioarele. Mama stătea într-un colț și era foarte mirată să văzând ce puternic și curajos e fiul ei. Când termină treaba, băiatul se duse și-i zise:

- De data asta mi-a mers, am scăpat de ei, dar eu vreau să știu cine-i tatăl meu.
- Bine, Hans, îl vom căuta până când îl vom găsi, ii răspunse ea.

Hans și mama lui îi luară căpeteniei tâlharilor cheia de la ușa prin care se intra în peșteră, iar Hans umplu un sac cu aur, argint și pietre prețioase și-l puse pe spinare. Apoi părăsiră peștera. Și ce ochi făcu Hans când văzu lumina zilei, pădurea verde, florile, păsările și soarele strălucind încă pe cer dis-de-dimineață! Tânărul se opri în loc și nu se mai sătura admirând ceea ce vedea. Mama începu să caute drumul către casă și, după câteva ore de mers, ajunseră în vâlceaua singularică, aproape de căsuța lor. Tatăl ședea în fața ușii și începu să plângă de bucurie când își recunoscu nevasta și află că Hans era fiul lui. El îi credea demult morți, sfâșiați de fiare în pădure. Intrară în casă. Dar abia intră Hans înăuntru, că începu să se clatine casa, pereții să se crape, lavițele să se rupă, scaunele să se strice, chiar podeaua se găuri și sacul cu aur căzu în beci.

- Doamne apără și ajută, strigă tatăl speriat, dar ce se întâmplă, mi-ai stricat casa!
- Nu-ți face griji, tată, că eu în sacul căzut în beci am mult mai mulți bani decât ne-ar trebui pentru o casă.

Într-adevăr, tatăl construì o casă nouă, cumpără vite, pământ și alte acareturi, Hans ara ogoarele și, când mergea în spatele plugului și fierul plugului intra în pământ, boii aproape că nu aveau nevoie să mai tragă.

Primăvara următoare însă, Hans le spuse părinților:

Respect pentru copii
— Tată și mamă, păstrați voi banii, lăsați-mă să-mi fac un
toiac și să plec în lume.

După ceトイagul, care cântărea cincizeci de kilograme, a fost gata, Hans a părăsit casa părintească și a plecat în lume. A mers el cât a mers, până când a ajuns într-o pădure întunecată. Acolo auzi ceva troznind și pârâind. S-a uitat în jurul lui și a văzut un brad mare și un individ uriaș care se ținea de copac și-i răsucea crengile ca pe niște nuiele de salcie:

— Hei, strigă Hans, ce faci acolo sus?

Flăcăul din vârful bradului răspunse:

— Ieri mi-am strâns pânzele corăbiilor și acum vreau să-mi fac o funie ca să le leg la un loc.

„Asta-mi place, are putere tipul” se gândi Hans și-i strigă:

— Fă-mi plăcerea și hai cu mine în lume.

Tipul coborî din vârful bradului. Era cu un cap mai înalt decât Hans, care nici el nu era scund.

— Ai să te numești Răsucește-brazi, îi zise Hans.

Și merseră ei mai departe împreună până ce auziră niște lovitură de ciocan aşa de puternice, că la fiecare lovitură tremura pământul. Curând ajunseră la un munte stâncos. În fața lui stătea un uriaș și sfârâma stânci, prefăcându-le în pietre.

— Da' ce faci aici, prietene? întrebă Hans.

— Păi ce să fac, vreau să-mi construiesc o casă. Noaptea, când să dorm și eu, vin fiarele pădurii și mă adulmecă, nu mă lasă în pace; de aceea vreau să-mi fac și eu o casă și să mă bag înăuntru ca să am liniște.

„Foarte bine, ne poți fi de folos” își zise Hans în sinea lui, apoi, cu glas tare:

— Lasă construitul casei și hai cu mine; ai să te numești Sfarmă-piatră.

Omul se învoi și o luară la picior toți trei prin pădure. Unde apăreau ei, se speriau fiarele sălbaticice și o luau la sănătoasa.

Seară ajunseră la un palat părăsit, intrără înăuntru, urcără scara și se culcară în sala mare. A doua zi dimineață, Hans coborî în grădina palatului care era năpădită de buruieni și scaieți. Și, cum mergea el aşa, deodată apăru un mistreț. Hans îi dădu o lovitură puternică cu toiagul și-l ucise. Apoi îl luă pe umeri, îl duse la palat, acolo îl băgă într-un țăpoi, făcu un foc mare și prânziră pe cinstă. După aceea se întăleseră ca în fiecare zi, doi dintre ei să plece la vânătoare, iar unul să rămână acasă să gătească și să fie atent ca fiecăruia dintre ei să-i revină câte patru kilograme jumătate de carne. În prima zi, rămase acasă Răsuceste-brazi, iar Hans cu Sfarmă-piatră se duseră la vânătoare.

Când Răsuceste-brazi tocmai pregătea mâncarea, în palat intră un omuleț mic, cocârjat, și-i ceru o bucătică de carne.

— Valea, măță blândă ce zgârie rău, carne-ți trebuie ție?

Dar, spre marea lui mirare, omulețul sări la el și începu să-i care la pumni, că nu mai putu să se apere și căzu la pământ fără suflare. Omulețul nu plecă de acolo până ce nu-și vârsă în întregime focul.

Când ceilalți doi veniră acasă, Răsuceste-brazi nu le spuse nimic, dar își zise în sinea lui: „Când veți rămâne acasă, veți avea singuri de-a face cu musafirul nepoftit”. Și murea de râs la gândul asta.

În ziua următoare, rămase la palat Sfarmă-piatră și i se întâmplă și lui la fel; fu bătut măr de omuleț, căci nici el nu voise să-i dea carne. Când veniră acasă Hans și Răsuceste-brazi, Sfarmă-piatră nu le spuse nimic; cei doi abia așteptau să mânance din supa pregătită de el.

Veni și rândul lui Hans să rămână acasă în ziua următoare; el își făcea treaba în bucătărie, punând în castronul fiecăruia porția de carne cuvenită. Omulețul apăru, ceru o bucătică de carne și Hans se gândi: „Ia, o biată ființă nenorocită acolo, am

Respectându-mă din porția mea ca să nu fie mai puțin la ceilalți". Și-i dădu o bucătică. Piticul o mânca și mai ceru încă o bucătică. Hans îi dădu și-i spuse că i-a dat o bucată destul de mare. Dar omulețul încă mai voi. Atunci, Hans îi spuse:

— Ești de-a dreptul nerușinat. Și nu-i mai dădu nimic.

Drept răsplată, piticul vru să sară la el și să-l bată, cum făcuse cu Răsuceste-brazi și Sfarmă-piatră, dar de data aceasta dădu greș. Hans îi pocni două peste cap, că piticul se prăvăli pe trepte, jos. Hans vru să-l urmărească, dar căzu și el cât era de lung, iar când se ridică, piticul dispăruse. Hans se luă după el, îl urmări și îl văzu intrând într-o peșteră. Se întoarse la palat, dar își întipări în minte locul unde se făcuse nevăzut piticul.

Când sosiră acasă, ceilalți doi fură mirați că Hans arăta aşa bine. El le povesti ce pățise și atunci nici fărtații lui nu mai ținură secret ce li se întâmplase lor.

Hans le spuse amuzat:

— Bine v-a făcut, sunteți zgârciți și asta-i rușinos; dar mai rușinos este că, aşa mari cum sunteți, v-ați lăsat bătuți de un cocârjat nevrednic.

Atunci ei au luat un coș și niște funii și s-au dus la peștera unde intrase omulețul. Hans, cu coșul atârnat pe toiag, intră înăuntru. Merse el ce merse și dădu de o ușă care se deschise și apăru o fecioară foarte frumoasă, aşa de frumoasă că nu s-ar putea descrie în cuvinte. Lângă ea stătea omulețul care se uită la Hans ca o pisică de mare, rânjind.

Fata era legată în lanțuri și-l privea tristă. Lui Hans i se făcu milă de ea și se gândi: „trebuie să-o salvez pe fata astă din mâinile omulețului”, îi dădu acestuia o lovitură de toiag și-l doboră la pământ. Îndată căzură și lanțurile de care era legată fata.

Hans, vrăjit de frumusețea ei, se îndrăgosti numai de către ea nu-l voia de bărbat și-o adusese în peștera astă, unde

omulețul acela cocârjat, la ordinul răpitorului, trebuia să-o păzească. Hans o puse în coș și atârnă coșul de funie; coșul fu ridicat în sus de tovarășii lui împreună cu fata. Apoi ar fi trebuit ca și el să se aşeze în coș și să fie tras în sus, dar nu avea încredere în tovarășii lui. De aceea puse toiagul și, într-adevăr, pe la jumătatea drumului, ei dădură drumul coșului și, dacă Hans ar fi fost în el, ar fi murit.

Acu' nu știa el ce să facă să iasă din adânc și, oricât își frământa mintea, nu găsea nicio ieșire. „E trist, dragă Hans”, își spunea el, „să putrezești în adâncul pământului”. Și cum se tot învârtea încocă și încolo, intră iar în încăperea unde fusese legată fata; și, cum se uita la omuleț, zări pe degetul lui un inel. Îl luă și-l puse pe deget și, când îl răsuci, auzi șoapte deasupra capului. Privi în sus și văzu niște spiriduși care-i spuseră că de acum înainte, el e stăpânul lor în locul omulețului și-l întrebă ce dorește. La început, Hans amuți, habar n-avea ce înseamnă să fie stăpân de spiriduși, apoi le spuse că vrea să iasă din adânc. Zis și făcut, spiridușii îl scoaseră într-o clipă.

Dar, când ajunse sus, nu văzu pe nimeni și nici la palat nu găsi pe cineva. Răsuceste-brazi și Sfarmă-piatră fugiseră împreună cu fata. Hans însă roti iar inelul și apărură spiridușii care-i spuseră că prietenii lui erau pe mare. Ajuns la malul mării, Hans zări o barcă în care erau trădătorii. Plin de mânie sări, fără să se gândească prea mult, cu toiagul lui de cincizeci de kilograme în apă, însătoiagul greu îl trăgea la fund și nu-i dădea voie să înoate. Cât pe ce era să se înece. Întoarse atunci iar inelul; îndată veniră spiridușii și-l duseră la barcă. Acolo el îi bătu măr, cu toiagul, pe trădători și-i aruncă în apă. Și, împreună cu fata, vâsli, ajunse la mal, se duseră la tatăl ei, făcură nuntă mare și trăiră fericiți până la adânci bâtrâneți.

Hoțul meșter mare

Jntr-o zi, stăteau în fața casei lor un țăran bătrân și sărac cu nevasta lui și se odihneau după muncă. Atunci trecu pe acolo o caleașcă elegantă la care erau înhămați patru roibi și, din caleașcă, se dădu jos un om îmbrăcat în haine bogate ce arăta ca un adevărat nobil.

Țăranul se ridică de îndată, îl întâmpină pe domnul ce coborâse și-l întrebă politicos cu ce i-ar putea fi de folos.

Domnul întinse mâna țăranului și-i zise:

— Nu vreau nimic altceva decât să mănânc o mâncare țărănească. Pregătiți niște cartofi aşa cum faceți de obicei și voi sta la masă împreună cu voi, cu mare placere.

Țăranul râse și zise:

— Dumneavoastră trebuie să fiți vreun graf sau poate chiar un prinț, da' ce zic eu, poate chiar și un duce, căci numai oamenii de vază au, din când în când, chefuri din asta. Vă vom îndeplini dorința.

Femeia se duse la bucătărie, începu să spele cartofii și îi curăță gândindu-se să gătească niște găluște, din acelea din care mânâncă ades țăranii. În timp ce ea pregătea masa, țăranul îi spuse străinului:

— Veniți puțin cu mine în grădina din spatele casei, că mai am ceva treabă.